

J.K. 121,39.

X 1881 631

II n
176

MINISTRISSIMUS
INFELIX
ORATIONE
SOLENNI,
IN ALMA PHILURÆA
QVÆ
D. XXVI. MAI.
A.E.C. M. DC. LXXVI.
HABITA EST,
REPRÆSENTATUS
AB
AUGUSTO HEINRICO
ab HAGEN, alias BEJSSE/
EQVITE SAXONE.

LIPSIAE,
Typis Viduæ JOHANN. WITTIGAU.

44

АНДРАСТЬИМ

УВ

СЛОВО О СЛОВЕ

ПРОДАЖА ОБРАЗОВ

ДЛЯ УЧЕНИХ АМЕРИКАНСКИХ

СЛОВО

СЛОВО ДЛЯ

СЛОВО ДЛЯ

Rector Academiæ Ma-

gnifice, Vosq; cæteri Auditores
Ordinum ac dignitatum omni-
um honoratisimi,

Der currenti mihi spatiostissimos His-
toriarum campos, & antiquos casus
cum recentioribus paulò accuratiùs
conferenti, nihil verius pronunciari
atque affirmari videtur posse, qvām
eandem semper fabulam, mutatis saltem personis,
in vastissimo Universi hujus theatro deludi. Cūm
enim vitia futura sint, donec homines, dicente
Tacito Historicorum oculatissimo, nunquam de-
sunt, nec deerunt in hoc orbe terrarum, qvi vete-
res larvas adaptent sibi, nec scelera & flagitia tan-
tūm eadem, sed & eosdem eventus, tristissimos
nempe & factis suis dignissimos, repræsentent.
Inter Tragicos autem magnorum Virorum Casus
non postremus est ille Sejani, qvi in Aula Tiberii
Imperatoris Romani tanquam Minister statūs pri-
marius, seu, ut hodiè, sed non satis latine loqui-
mur,

mur, Ministrissimus ante alios proceres eminebat.
Hic enim, cùm non solùm amplissimas consecu-
tus esset dignitates atqve administrationes, sed &
diutiùs absente Imperatore, & apud Insulam Ca-
pream otiente seipsum pro Imperatore, Tiberium
pro Insulæ Rectore habuisset, qvin eò usqve exi-
litionis provectus esset, ut ipsi tanquam Deo-
rum cuidam sacra fierent, jamqve Consulatus in
qvinquennium prorogandus deferretur, in literis
deniqve publicis, non Tiberii modò, sed Sejani
etiam nomen à senatu scriberetur, nec minùs qvàm
Imperator ipse, curru aureo veheretur, hic, inqnam,
talis tantusq; Vir, convocato Senatu, ut recitaren-
tur literæ Imperatoris, qibus collata ei potestas
tribunitia credebatur, iisdem literis (ò admiran-
dum inconstantiæ humanæ exemplum!) plecti juf-
sus est, in vincula qvippe conjectus, & capite mul-
titatus; in Gemonias posteà unco tractus, per tri-
duum ludibrio à plebe habitus, inqve Tiberium tan-
dem probrofissimo & funestissimo exitu est ini-
missus. Qvodsi verò oculos, Auditores, ad tem-
pora propiora, aulasq; Regum ac Principum Eu-
ropæorum convertamus, Ministrissimi certè oc-
current non uni, qvi ex summo honorum ac di-
gnitatum fastigio non minùs, qvàm Sejanus jam
dictus, in extremam tandem calamitatem atqve
ignominiam sunt præcipitati. Et qvotusqvisque
nostrûm in historia Gallica tam hospes tamqve pe-
regrinus est, qvin Marchionis Ancræi, qvi Mare-
schalli titulo primum in regno Galliæ ministerium
capestiverat, horrendum atqve longè contumelio-
fissimum aut legerit aut fando perceperit occasum.
Nam & hic anno seculi currentis septimo decimo
jussu

jussu Regis obtuncatus, & à plebe immane qvantum furente frustillatim fuit disceptus; erutum, inquam, Gramondo teste, cadaver ejus, injectoqve in collum fune pertractum in patibulariam furcam, qvam mandato ipsius Ancräi Magistratus posuerat; ex furca tandem post mille illusiones in terram dejectum, mortu laniatum, lacinatum, immò per totam Parisiorum urbem dispersum. Ut non abs re tale illi epitaphium scriperit Maphæus Barberinus, Cardinalis ingeniosissimus, & posteà Pontifex Maximus Urbanus Octavus: Eheu rerum vices! Gallicum Sejanum, Regno propinquum, Regi proximum pœnitens aut fatigata fortuna destituit. Principum invidiæ victima mactatur, ut sacer homo saginatus sangvine publico Galliam expiet: ferrum expertus, malè qvi cupivit aurum. Regnum qvi vivus in partes secuit, mortuus fecatur in frusta. Æquius an immaniùs? Diris, sibilis, inclamationibus plebs furens justa fecit: Tracto, discepto, nullibi aut ubique sepulto: Eheu qvam dissimili exitu clauditur aulicorum fabula. O rerum vices! ô fata! Ex hisce itaqve aliisqve Ministrissimorum Casibus Tragicis nata mihi occasio est, in causas tantæ infelicitatis paulò altius inquirendi, cumqve ante discessum ex hac Philuræa meum speciminis non-nihil edere jussus fuerim, me scenæ, qvod ajunt,

B

&

& tempori servitum existimavi, si non Casus tantum Ministrorum illætables, sed & causas tanti præcipitii, solenni Oratione exponerem. Non fateri autem non possum, honoratissimi Auditores, me non parùm tantummodò in Eloquentiæ palæstra exercitatum esse, sed &, qvicqvid de tām nobili atq; illustri argumento abs me jam proferetur, in procinctu & animo jam peregrinante in Chartam conjecisse. Prius igitur, qvām in rem ipsam provehar, Vestiarum aurium benevolentiam mihi efflagito, cumq; nec styli elegantiâ nec argumentorum gravitate facturus vobis sim satis, (Canis enim festinans, ut proverbium habet, cœcos parit catulos) at brevitatem saltem placere vobis ut patiamini, proeo ac par est, enixè admodūm submissèq; rogo atq; obtestor.

Cùm magna negotia magnis adjutoribus egeant, tūm Regum potissimum ac Principum labores administris habent opus. Magna enim Imperii moles est, & ponderosum veluti cœlum qvodam, qvod non Atlantem tantum, sed Herculem qvoq; sibi succollantem exposcit. Qvemadmodum autem Patresfamilias olim, qui qvidem in re magna familiari constituti erant, unum è servis, qvem idoneum præ cæteris censemebant, toti domui præficiebant: ita & Regibus interdum placet (est enim in Monarchia Rex, qvod in domo patrifamilias) universam regni administrandi molem in unum aliquem è ministris reclinare. Equidem Henricus IV. magnus ille Galliæ Rex non unum, sed tres ministrissimos Sullum, Villaræum & Sillerium sibi delegit. Neq; non alii fuerunt Reges, qui nunquam in unum Imperii contulerunt pondus,

dus, sed plurium potius consilio & autoritati res publicas concesserunt. Sed bene & prudenter Gramondus politissimus Gallorum Historicus, de multiplici Henrici IV. ministerio agens. Non ubique, inquit, potior hic regnandi modus. Qvandoque è re regni est in conscientiam acciri è pluribus unum, nempe si fide prævalet & sapientia; vulgandis aliquin regni arcanis, qui sèpè in ruinam dantur consilia uno fulta secreto. Judice ab uno facilius discernitur veritas à calumnia: odium & invidia apud multos valent. Sed nolo ego in-præsentiarum disqvirere, plurimum né an unius Ministerium sit præferendum. Ministriissimi enim, qvalis Tiberio Sejanus, & Ludovico XIII. Galliæ Regi Ancræus extitit, infelicitatem, & quid ansam infelicitati huic dederit aut dare etiamnum possit, exponere sermone brevi constitui. Minimè verò existimandum, Auditores, me qvemvis administratorem publicum, qui Regis præsentis loco gubernacula solus dirigit, intelligere. Fuerunt enim nullo non tempore, qui, licet omnia suâ authoritate decreverint statuerintque in regno, solo Regibus relicto titulo, intermerata tamen & Regum gratiam & dignitatum eminentiam ad extrema usque conservârunt. Ex plurimorum numero illustria hujus rei exempla sunt duo Granvellani, Nicolaus Perenottus & Antonius, Viri à præcipuo dominationis Hispanicæ ministerio longè clarissimi. Nicolaus enim, fabri ferrari-

ferrarii quamvis filius, ob insignem tamen raram-
que prudentiam arcanorum omnium conscius ac
transactor factus, per lubrica aulae negotia firmo
semper vestigio stetit, constantemq; Caroli V. gra-
tiam totos viginti annos ad extremum usque diem
obtinuit. Sic Antonius quoq; Granvellanus secre-
torum omnium & gratiae haeres non Caroli V. tan-
tum, sed & Philippi II. animu occupavit, & per qua-
draginta admodum annos in arce principalis gratiae
confedit. Hos proxime coñemorandi veniunt duo
obstupescendi Galliae Ministrissimi, Richelius &
Mazarinus, qui, quamvis ab omni seqvioris fortunae
impulsu destituti planè haud fuerint (Richelius e-
nim post cædem Ancraei Ostracismu pati, Mazarinu-
sus aperto exilio relinqvere Galliam cogebatur) in-
vidiam tamen omnem superarunt feliciter, pacatoq;
regno Galliae & exornato triste fui desiderium, &
famam nunquam intermorituram reliquerunt. Ni-
miru sui quemque ut plurimum mores & perdunt
& servant. Itaq; cum Ministrissimi jam laudati non
sapientia tantum inusitatam, sed fidem quoq; incor-
rupta suis Regibus approbabrint, id præmii ex rebus
prudenter & candidè gestis retulerunt, ut & con-
stanti Dominoru gratia, & rumore apud omnes non
sinisterrimo floruerint. Ac fides quidem præcipua Mi-
nistrissimi virtus est, quam nec alibi temere, quam in
probris & bonae mentis candidatis invenias. Unde &
Plinius in Trajani Imperatoris Panegyrico non abs
re dixit: Optimu quemque fidelissimum puta. Cujus
eximum quoddam exemplu in Michaëlis Hospitalii
Parente Naudæus nobis exhibet, ut qui Carolum
Burbonum, cuius Medicu alias agebat (fuerunt au-
tem præter hunc & alii Medici Ministrissimi, Oribas-
sius

ius putà Juliani Apostatæ, Apollonius Antiochi,
Cottirus Ludovici XI. & Mironius Henrici III. Regum Galliæ) in rebus adversissimis non deserebat,
quín Consilia illi contrà Cæsarē, Regem Galliæ, &
Pontificem Romanum constantissimo animo sug-
gerebat. Qvam fidelitatem & filius ejus Magnus ille
Galliæ Cancellarius tanti æstimavit, ut Testamen-
to illam suo tanq; rem valdè memorabile inser-
tam esse voluerit. Equidem fieri sæpenumero vide-
as, ut quò majori Regū favore ob fidem qvis valet,
hōc pluribus malevolentiū telis sit expositus. Nec
rarò compertum est, etiam fidelissimos atq; inno-
centissimos Ministros è fastigio dignitatum per in-
justas delatorum accusationes fuisse deturbatos;
qvemadmodū & ipse Hospitalius jam laudatus in
asperrimis Civilium belloruin tempestatibus, scele-
ratorū qvorundā fæctione à Reipublicæ Gallicæ gu-
bernaculis fuit semotus. Verùm enim verò ut fides
incorrupta aliæq; virtutes non sicutæ in perversissi-
mo hoc seculo premantur subinde & tantum non
opprimantur, erigunt se tamen in palmæ morem,
postq; injurias & calamitates exantlatas tantò glo-
riosiùs triumphant. Antonius certè Granvellanus,
cùm semel Regis sui gratiâ excidisset, à casu illo ve-
lut à quiete ad favorē multò longiùs, qvām antè, pro-
cessit, Principem qvippe naētus, penes qvem liber-
tatem & gratiam admirandâ prorsus felicitate ad fi-
nem usq; vitæ tenere licuit. Hospitalius equidē ad
clavum Reipublicæ Gallicæ redoccupandum non
fuit revocatus, è navi tamen semel excussum hunc
Palinurū suo maximo malo sensit Gallia, tandemq;
morte sublatum & virtus sua & successor prorsus
dispar sumè desiderabilem effecerunt. Sed ad illos
Ministrissimos deveniendū, qvi non ex invidia ca-

C

lu-

lumniisq; aliorum, sed culpâ suâpte velut Icari ex honorum sublimitate in mare ignominiæ decidērunt, cujusmodi fatum præter Sejanum & Ancræum jam dictos Clitus Alexandri M. Cleander Aurelii Coñodi, Ablavius Constantini, Stilicon Honori, Eutropius Arcadii, Lerinius & Chalderonius Hispaniæ, Cornificius Ulefeldius Regis Daniæ Ministrissimus præter alios plurimos subierunt. Horū ingenia, & mores exprimere quodantenus dum satago, coñodūm Gryphes in mentem mihi veniunt, qvibus non aquilinas saltem alas, sed & ungues validissimos fabulosa tribuit antiquitas. Ambitionem enim alæ aquilinæ, avaritiam ungues non inscitè repræsentant; qvibus vitiis Ministrissimos infelices, si facta & mores illorum inspicias, laborasse ut plurimū deprehendas. Neq; enim aliud quid infelicē reddidit Sejanum, quam insatiabilis honorum ac divitiarum cupiditas. Unde & egregie de illo Juvenalis, Satyricorum Optimus:

*Qui nimios optabat honores
Et nimias poscebat opes, numerosa putabat
Excelsa turris tabulata, unde altiore esset
Casus, & impulsa præcps immane ruina.*

Et ambitionem quod attinet, ea animū semel occupatum stimulare adeò atq; accendere solet, ut majora indies honorū magmenta discupiat, nec satiari, nisi voti sui damnatus, se patiatur; cumq; ad summa non legitimā semper viā procedere liceat, nō naturalis tantum, sed ipsius etiam divinæ legis ordinem pervicaciter conculcat. Est quippe calx quædam ambition, quæ eò magis accenditur, quò magis affunditur aqua, est torrens quidam, isq; tantò impetuosior, quò plura obstacula objecta sibi atq; opposita habet; est venenum, inquam, pestiferū, quod Draco infernalis in Angelicæ humanæq; naturæ perniciem evomu-

evomuit, & qvo nullo non ævo Viros maximos in partes suas pro lubitu pertraxit, probè admodum sciens, ambitionem quàm primū in homine pedē figat, nec amicitiæ nec pietati locū ullum relinqveret. Laborant autē hāc peste cùm homines pleriq; tūm illi maximè omniū, qvi ex humillima conditione ad honores non proletarios semel emerserunt. Nec eā in Aulis tantū aut palatiis principum, sed in ipso Ecclesiæ gremio mirum quantū regnare animadver tas. Nam cùm qvis factus fuerit in quacunq; Ecclesia Decanus, Præpositus, Archidiaconus, aut aliud quid hujusmodi (verba sunt Patris Melliflui Bernhardi) non contentus uno in una, plures sibi, imò, quoquot valet, conqvire honores satagit, tām in una qvām in pluribus. Qvibus tamen omnibus, si locus evenerit, libenter unius præferet Episcopi dignitatem; sed numqvid sic satiabitur? factus Episcopus, Archiepiscopus esse desiderat, qvō fortè adeptō rursū nescio qvid altius somniat, laboriosis itineribus & sumptuosis familiaritatibus Romanū statuit frequentare palatum, quæstuosas sibi quasdam exinde comparans amicitias. Hæc Bernhar dus. Sed in aulis cumprimis hæc fabula inhunc usq; diem luditur. Si quis enim ex pulvere ad lucem aliquam protractum se esse videt, ambitionis typho inflatus, non contentus gradu vetere ad altiorem ascendere dignitatem modis omnibus contendit, & si conatibus suis obstare quidpiā advertit, id susque deque habito omnijure, sive vi apertâ sive occultis machinis intervertit. Quæ omnia pensi habens Gabriel Naudæus' arcanorum Politicorum callentissimus, ministriſſimū quemq; ambitionem, & avariti am viperino cautiūs langvine jubet fugere. Nam ſimul atq; ab his dementari ſe patietur (ita enim per git

git Vir Celeberrimus) fieri non potest, qvir negle-
cto Principis sui comodo quærat proprium, nec tām
Hero suo, quām sibi ipsi serviat, siq; eò usque exor-
bitārit, proditioni & perfidiæ amplissimam patefa-
ciet fenestram, nec quicquam tām secretum erit,
quin alteri manifestet, nullū consilium tām saluta-
re, cui exequendo remoras non injiciat, nullus ho-
stis le inovebit, quin ab blandiatur illi, verbo:

Publica privatis postponet commoda rebus;

Et si vel maximē Domini sui autoritatem potentia-
m̄; videatur intendere, seipsum tamen hāc viā
evehet, nec dubitabit eum hostibus ipsis vender-
i al tim ut explere honorū & pecuniarum sitim pos-
sit. Hāc sagacissimus ille Gallus, qvæ in Ministriſſi-
mos qvosdam examuſſim quadrant. Solent a. Mini-
ſtriſſimi non effreni tantūm honorum ulteriorū cu-
pidine, sed inexhaustâ etiam auri aviditate mirum
quantūm vexari. Qvod vitium uti ambitionem im-
manitate & insatiabili ingluvienon æqvat, sed ſupe-
rat, ita omniū flagitorum ſcelerumq; fatellitio quo-
damſtipatum eſt. Eſt enim avaritia malorū omni-
um radix, dicente Apostolo, unde vitiorum omniū
furculi propullulant; eſt barathrum perditionis,
quod confluentibus undiq; theſauris non ſatiatur;
eſt, inquā, Cacus, monſtroſus Vulcani filius, naribus
& ore fumū furoris ſui evomens, qui ad mala vicinis
inferenda natus erat, furtisq; omnia atq; incendiis
crudeliffimē devaſtabat. Unde & Christianus ille
Olor Prudentius de Philargyria ſic cecinit:

*Omne hominum rapit illa genus, mortalia cuncta
Occupat interitu; neq; enim eſt violentius ullum
Terrarum vitium, qvod tantis cladibus ævum
Mundani involvat populi, damnetq; gehennæ.*

Et Palingenius, Candidiſſimus Italorum Vates:

Namq; ubi avaritia eſt, habitant fermè omnia ibidem

Flagi-

*Flagitia, impietas, perjuria, furtæ, rapina,
Fraudes atq; dolî, insidiaq; & proditiones.*

Et hæc quidem vitia omnia, si pensius rem exputemus, non aliundè promanant, qvam ex Philautia seu turpissimo amore sui. Hujus enim imperio qui obseqvitur, nihil in actionibus suis querit praeter comoda, honores, duitias, laudesq; proprias, utq; spe suâ ne frustretur, nec mutuae dilectionis, nec charitatis proximo debitæ rationem ullam habet. Est hic ille puteus putidissimus, hic est ille fons Avernal, unde omniū peccatorum & vitiorum colluvies prorumpit, qvæ torrentis rapidissimi instar universum inundat orbem, & ingenia etiam optima atq; doctissima submergit atq; suffocat. Impedit qvippè pestilens ille sui amor intellectū (loqvorum novissimo Scriptore, qui felicem literatum ex infeliciū periculis & casib; exhibuit) ne vitæ melioris documenta homo alioquin doctissimus percipiat, vocantisq; Domini nutibus atq; monitis respondeat, qvin potius in transgressionibus ac prævaricationibus suis vivere perget, se suaq; continenter anqvirens, omnia perrepens, percurrents, & perlustrans, ut reperiat, quæ sibi grata, sibi comoda, sibi jucunda appareant, eaq; ut conseqvat, totis laboret viribus. Breviter

— — *Stultus amor turpisq; inscitia nostra
Mille malis cæcos involvit, & implicat ultrò
Ut nec vera seqvi liceat nec vera tueri,*

uti prudentissimus Hospitalius ille ad Vitum Fabrum loquitur. Quemadmodū autem sui amantissimus Lucifer, qui Dei ipsius thronum invadere non verebatur, ad infima tartara detrusus est, locumq; omniū extremum jam occupat, cùm obtainere supremū potuisset: ita qui seipso nimium amant, animoq; turgido præesse cunctis desiderant, natali-

D

umq;

umq; suorum obliiti ad summa quæq; pertingere al-
laborant, tristissimam tandem incurunt ruinam
omniumq; adeò odio atq; contemtui exponuntur.
Tolluntur scilicet in altum, ut lapsu graviore ruant,
nubibusq; non absimiles evadunt, quæ, quò ampli-
ùs suprà nos cœlum versùs elevantur, hōc citius
dissipantur à radiis solaribus & evanescunt. Deus
enim Opt. Maximus, ut peccatoribus omnibus, ita
superbis potissimum resistit, eosq; non minùs, qvàm
Luciferum ipsum, ex honorum ac dignitatū apice
deturbat. Atq; hinc Ministrissimi, qui quidē, pieta-
te sequestratā, ambitioni & avaritiæ unicè litârunt,
funestissimā tandem fabulæ suæ Catastrophen
sunt experti. Nos cùm ex omnibus propemodùm
aulis afferre Sejanum aliquem possimus, ex Anglia
Thomam Volsæum vobis exhibemus. Hic obscu-
ro loco natus & doctrinâ mediocri tinctus cùm Re-
gibus æquatum se existimâsse, aureâ sellâ pulvino-
que aureo uti cœpisset, Carolo V. etiam ob denega-
tum Archiepiscopatum Toletanum, bellum Hein-
rici Octavi nomine indixisset, imò Edoardum Bu-
ckinghaniæ Ducē æmulū suum falsis criminibus cir-
cumventum capite plecti curâsset, primùm omni di-
gnitate & fortunis spoliatus, mox jussu Regis ca-
ptus, diem supremū Leucestriæ inglorius planè ob-
iit. Ex Anglia in Daniā transfretamus, inq; illa Corni-
ficiū Ulefeldium Ministrissimū infelicem, sed suæ in-
felicitatis fabrū velut in scenam producimus. In hoc
summa erant omnia, quæ hominem aulicum co-
mendant, illustris familiæ gloria, statura corporis proce-
ra & formosissima, vastus animus, magna apud o-
mnes autoritas, & laus civilis prudentiæ longè maxi-
ma. Qvare & Christianus IV. multis jam honoribus
auctū in altissimum dignitatis fastigiū evexit, & in
regno

regno suo aulæ Magistrum constituit, datâ ipsi in matrimoniu Eleonorâ, filiâ majore natu, quam post mortem Reginæ ex Christina nobili fœmina procreaverat. Et sanè omnibus numeris absolutus dici potuisset Ulefeldius, si innata ipsi ambitio & quæ hanc ut plurimū comitatur, habendi libido abfuisse. Verum enim verò cum Rex Hafniæ vitâ vix concessisset, ille statim insurgere, omniū rerum administrationem sibi arrogare, Regis Filio Friderico, Archiepiscopo id temporis Bremensi inq; Regem eligendo, multimodis obstare, à jam electo ad Svecos desciscere, cùmq; Regi reconciliatus esset, res novas moliri, plurimaq; alia agitare, qvæ ad subruendū Fridericum III. Daniæ Regem spectabant. Sed ecce Nemesin divinā, scelestos antecedentes haut claudio pede deserentem. Patefactis enim novis in Regē & Regnum machinationibus Ulefeldius læsæ Majestatis & proditionis patriæ condemnatur, supplicium de ejus effigie sumitur, ipse extorris in Helvetia delitescens in navicula, qvâ Basileâ in Reno vehebatur, prope Neoburgum moritur. Sed quò non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? & quid non designare jubet ardentiſſima honorum ac dignitatū sitis? O vitia planè Diabolica, & ex ipso Orco ad pessundandum mortaliū Genus producta. Hi enim sunt ignes, Auditores, quibus Ministrissimi pleriq; ceu Cometæ qvidā conflagrarunt; hæ duæ alæ cereæ, quibus liquefactis hi Icari in pelagus infamiæ decidunt; hæ duæ Sirenes, quæ lectatores suos in extremā adducunt perniciem. Sed qvotus qvisq; vestrūm est, qvi, qvid Ministrissimis infelicitatē afferat, vel me tacente non intelligat? Ad finem itaq; Orationis meæ propero, ne peccare in coñoda publica, aut patientiâ vestrâ abuti velle videar.

Qvan-

347 176

Qvandoqvidē autem Ministrissimī pleriq; à præcipitio non multūm absunt, nihil priùs illis antiquiusq; esse debet, qvām ut Deum omnipræsentem ubiq; revereantur, eumq; non ficto, sed vero pietatis cultu nunqā non proseqvantur; est enim, est profectō Deus, etiā ipsorum gentilium calculo, qvi, qvæ nos gerimus, auditq; & videt, nec qvicqvam hominibus Deum magis propitiat, qvām rectus de Deo sensus cultusq; ejus incorruptus. Pietas qvippe ad omnia utilis est secundūm Apostolum, atqve ut aureus Taubmanni celeberrimi Jambus habet,

Numen colent i cuncta Numen dirigit.

Post pietatem Deo debitam nihil magis curæ cordiqve sit Ministrissimo, qvām ut exemplo Josephi, qvi Pharaonis Ministrissimus erat, fidelem se Regi & Principi exhibeat, nec honorum atqve auri cupiditate obfascinari se patiatur, qvin suum faciat Stoicorum illud: *Non moveri, & quod in Regum multorum scitis & scutis legitur: Nec spe, nec metu.* Ita enim Deum ac Principem nunqam non habebit propitium, & si vel maximè ab invidis & malevolentibus prematur, non opprimetur tamen, sed pulcherrimum de hostibus suis triumphum aget, fideiqve incorruptæ præmia longè amplissima atqve illustrissima reportabit. Cæterūm, cùm statio in dignitatibus res lubrica sit, dicente Verulamio, sapientissimo Anglorum Socrate, & regressus aut præcipitium sit aut saltem Eclipsis qvædam, qvæ & ipsa triste quid & Melancholicum, non Museis tantūm omnibus, sed & cordibus omnibus inscribendum existimo Caroli Baschalii sententiam, qvâ & ipsâ ceu Gemmâ qvâdam orationem meam ob signo: *O quām benè agitur cum illo, qui modicis contentus, modestè & inter inferiora versari mavult, quām ut aquila arduo volatu nubes verberare, & inter nubes vanescere.*

D I X I.

